

KONGRE, KURULTAY, SEMPOZYUMLARDAN

Odamızın her çalışma döneminde olduğu gibi bu dönemde de tümüyle kendi olanakları ile oluşturduğu ve bir Oda klasiği haline gelen kongre-kurultay-sempozyum etkinlikleri sürerken bu dönem gerçekleştireceğimiz 25 etkinlikten; 2002 yılının Aralık ayında Ankara'da LPG ve CNG Uygulamaları Sempozyumu, Kocaeli'nde IV. Ulusal Kağıt Sempozyumlarının ardından, Mart ayında Ankara'da Öğrenci Üye Kurultayı 2003'ü, Eskişehir'de Yalıtım ve Enerji Yönetimi Kongre ve Sergisini, Mayıs ayında Adana'da İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresini ve Eskişehir'de II. Ulusal Uçak, Havacılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayını, Haziran ayında Bursada, III. Kalite Sempozyumunu ve Mersin'de Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisini gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Bu sempozyumlarda süzülen görüşler bir sonuç bildirgesi ile kamuoyunun ve meslektaşların bilgisine sunulmaya devam ederken, 2003 yılında gerçekleştirilecek olan diğer 17 etkinliğimizin Düzenleme ve Yürütme Kurulu toplantıları ve bunlara yönelik hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

II. ULUSAL UÇAK HAVACILIK ve UZAY MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ (10-11 Mayıs 2003 / Eskişehir)

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Eskişehir Şube yürütücülüğünde II. Ulusal Uçak Havacılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayı 10 Mayıs 2003 tarihinde Eskişehir'de Osmangazi Üniversitesinde meslektaşlarımız, öğrencilerimiz ve ilgili kurum kuruluşlardan temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Etkinlik sırasında gerçekleştirilen 3 oturumda sunulan 16 bildiri ve etkinlik sonunda düzenlenen "Uçak Havacılık ve Uzay mühendislerinin Mesleki Kimlikleri ve Sorunları"konulu panelde sektörün sorunları tartışılmış ve çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

Kurultayda tüm kesimler tarafından vurgulanan ortak nokta sorunların ülke sorunlarıyla iç içe olduğu ve bu sorunların ana kaynağının ülkenin kararlılıkla uygulanan bir bilim, teknoloji ve sanayi politikası olmayışı, öngörü çalışmaları ve planlama yapılmayışı ve koordinasyonsuz çalışmalar olduğudur.

Bu durum, özetle, aslında uzun vadede sonuç alınabilecek AR-GE çalışmaları ve projelerden çabuk vazgeçilmesine; kurum ve kuruluşların yaptıklarını ortaklaştıramamasına; yasal düzenleme ve mevzuatın oluşturulmamasına; önemli bir istihdam kaynağı da sağlayabilecek sivil havacılığın yeterince desteklenmemesine; önleyici ve periyodik bakımların yapılmamasına; eğitimin ülke gereksinimlerine göre düzenlenememesine; teknolojinin transfer düzeyinde kalmasına; dışalılara yönelinmesine ve son noktada da Uçak Havacılık ve Uzay Mühendislerinin meslekleriyle ilgili çalışma alanlarının daralmasına, pek çok alanda gelişmenin ve güvenliğin sağlanamamasına neden olmaktadır.

Bu kurultayda sunulan bildirimler yapılan tartışmalar ve panel sonucunda kamuoyuna duyurulmak üzere aşağıdaki tespit ve öneriler yapılmıştır.

1. Oldukça yüksek bir bütçe gerektiren havacılık ve uzay alanında, ülkemizde politika oluşturulmasına ve bu politikalara uygun faaliyetlerin, merkezi olarak planlanması ve düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, yurtiçi üretim kapasitesini geliştiren, ülke kaynaklarını etkin ve verimli kullanan, teknoloji geliştirme yeteneğini artırarak dışa bağımlılığı azaltmayı hedefleyen politika ve uygulamalar hayata geçirilmelidir.

2. Türkiye'nin uzay teknolojisinde gelişme sağlaması için insan kaynağı yetiştirilmesi; üniversitelerin, araştırma kurumlarının bu alanda desteklenmesi; çalışmaların tek bir kurumda sınırlı ve kapalı kalmaması gerekmektedir. Bu alanda hali hazırda teknolojinin

durumu ve ülkemizde uygulanma olanağı bulunan alanlar saptanmalıdır. Kurultayımızda sunulan bir bildiri de örneklendiği gibi uzay çalışmaları için mikro uydu alanında çeşitli olanaklar olduğu görülmektedir.

3. Hava yolu işletmecilerinin ülke içi bölgesel taşımacılığa yönelmesi ve bu alanda faaliyet gösteren firmaların sayılarının çoğalması, gerek ülke içi ticaretin hızlanmasına gerek de ülke içi bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacaktır. Ayrıca yurtiçinde çok sayıda şehirde bulunan hava alanlarının atıl durumda kalması önlenemez ve buralarda yapılacak hat bakımları ile havacılığın gelişeceği değerlendirilmektedir. Önleyici bakım yönetim perspektifindeki mühendislik yapılanması, verimlilik ve güvenlik açısından önemli katkılar oluşturmaktadır. Oysa, 80'li yıllardan sonra ortaya çıkan özel hava yollarında mühendislik bölümleri dokümantasyon ağırlıklı çalışmakta, bakım programlarının hazırlanması ve geliştirilmesi, bakım planlama ve kontrol, üretici firma, modifikasyon ve kontrol mühendislik evreleri, uçuşa elverişlilik direktifleri, zorunlu havacılık direktifleri takibi, bakım kaydı gibi işlevlerini yerine getirmektedirler. Ancak, uçuş güvenliği bakımından önleyici bakım yönetimi yöntemlerinin uygulanması ve giderek geliştirilmesi şarttır. Ayrıca bu şirketlerdeki mühendislerin rutin işlerin yanı sıra, mesleki potansiyellerini harekete geçirecek ve katma değer sağlayacak çalışmalara yönlendirilmeleri gerekmektedir.

4. Türk Hava Kurumunun sivil havacılığı geliştirme amaçlı faaliyetleri daha fazla desteklenmeli, faaliyetlerinin geniş kitlelere tanıtılması sağlanmalıdır. Sportif havacılıkta kullanılan teçhizat ve araçlar çoğunlukla yurtdışından temin edilmektedir. Ayrıca bu malzemelerin periyodik bakımı ve bakımların kontrolü belli bir standartta yapılmamaktadır. Bu nedenle sportif havacılığın faaliyet alanlarının genişletilmesi, sportif havacılık teçhizatlarının ve araçlarının bakım ve kontrolünün belli periyotlarda yapılmasının kurumsallaşması havacılık sanayiine katkı sağlayacaktır. Bu alandaki gelişmelerin sektörü canlandıracağı birçok alanda da istihdam olanakları yaratacağı şüphesizdir.

5. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) bir sertifikasyon otoritesi olarak özerk bir kurum haline getirilmeli, uzun zamandır bekleyen mevzuat bir an önce çıkartılmalıdır. SHGM'nin Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği (JAA) gereklerince işleyen, güçlü, yeterli mühendislik altyapısına sahip bir kurum haline getirilmesi ve ilgili kanunların en kısa zamanda çıkartılması havacılık sanayiine önemli katkılar sağlayacaktır. Örneğin, tarımsal havacılıkta meydana gelen, bakım ve onarım eksikliğinden kaynaklanan mekanik arızalar, uçak limitlerinin aşılması, pistlerin standart dışı olması vb. sorunlardan kaynaklanan kazaların minimum düzeye indirilmesi için de SHGM'nin işlevini eksiksiz olarak yerine getirilebilmesi ön şarttır.

6. Askeri tedarik projelerinde temel görev havacılık sanayiinin gelişmesi için çalışmalarda bulunmak, ülkemiz çıkarlarını yeterince desteklemeyen projelerin sayısının azaltılmasını sağlamak, hazır alım yerine mümkün olduğu kadar ortak üretim, ortak geliştirme yöntemlerini desteklemektir. Bu yöndeki çalışmalardan hiçbir şekilde vazgeçilmemesi bu iradenin devam etmesi, yapılan çalışmalarda desteğin kesinlikle çekilmemesi sağlanmalıdır. Ayrıca ülkemiz kaynaklarının, ister askeri ister sivil olsun, verimli kullanılması bakımından, kurumlar arasında eşgüdüm sağlanmalıdır. Değişik kurumların benzer alanlarda faaliyet göstermeleri sonucu atıl yatırım oluşması engellenmelidir.

7. Üniversitelerin eğitim, araştırma gibi çeşitli işlevlerini yerine getirmesi sırasında havacılık sanayiinin olduğu gibi hava yolu taşımacılığının ve son kullanıcının gereksinimleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu amaçla, üniversite ve sanayi arasında bilgi ve beceri paylaşımı artırılmalıdır. Kullanıcı, üretici ve araştırmacı kurumlar bir bütün olarak ve eş zamanlı biçimde hareket edebilmelidirler.

8. Öğrencilerin ders kitabı problemlerinin yanı sıra gerçek mühendislik problemleri ile de tanışmaları ve bunları çözebilme becerisi kazanabilmeleri için kendilerine laboratuvar çalışmaları, stajlar, yarışmalar, projeler gibi uygulamalı çalışma olanaklarının tanınması önemlidir. Bu tür çalışmalar özenle planlanmalı nicelik ve nitelik bakımından yeterli standarda ulaştırılmalıdır. Kurultayda sunulan ilginç bildirilerden birinde Rusya'da uçak mühendisliği eğitimi gündeme gelmiş ve bu ülkedeki eğitimde öğrencilere tanınan yoğun laboratuvar ve pratik yapma olanakları dikkat çekmiştir. Bu gibi olanakların ülkemizdeki öğrencilere de tanınması havacılığımızın gelişmesine katkıda bulunacaktır.

9. Ülkemizde emekleme çağında olan havacılık sektörünün gelişmesi için "uzun dönemli çalışma", "iyi yetişmiş ve deneyimli çalışan", "istihdamda kararlılık" gibi unsurlara önem veren istihdam politikaları yaşama geçirilmeli, sektör çalışanlarının sık sık iş değiştirmelerinin önüne geçilmeli ve çalışma koşulları iyileştirilmelidir.

III. KALİTE SEMPOZYUMU 6-7 HAZİRAN 2003 TARİHİNDE BURSA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubemizin düzenlediği ve geleneksel hale gelen Kalite Sempozyumunun üçüncüsü 6-7 Haziran 2003 tarihlerinde gerçekleştirildi. Sempozyum, hazırlık dönemi ile birlikte bir yıla yayılan bir çalışma sonucu ortaya çıkmıştır. Sempozyumun ana teması olarak; bu dönem Türkiye- AB ilişkileri kapsamında sanayileşme içeriğinde kalite politikalarının tartışılması seçilmiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesi için ülkemizin üyelik koşullarını yerine getirmesi, ticaretin önündeki teknik engellerin kaldırılması ve topluluğa üye ülkeler arasında ürünlerin serbest dolaşımına yönelik politikaların oluşturulması istenmektedir. Türkiye bu alanda birçok düzenleme yapmış ve yapmaktadır. Ancak yapılan düzenlemeler ve politikalar kamuoyunda yeterince tartışılmamıştır. Bu görüşten yola çıkarak 06-07 Haziran 2003 tarihlerinde Bursa'da III. Kalite Sempozyumunda teknik oturumlarda **Ulusal Program ve Kalite Süreçleri, Sanayi Süreçleri ve Kalite, Emek Süreçleri ve Kalite, KOBİ'ler ve Kalite Uygulamaları** başlıkları altında gerçekleştirilen 20 bildiri ile tartışılmıştır. **"Avrupa Birliği Teknik Mevzuatı Kapsamında KOBİ'lerde CE Uygulamaları, Sorunlar ve Çözümler"** başlıklı panelde de özellikle yeni uygulamalar sonucu KOBİ'lerin karşılaşacakları sorunlara değinilmiş ve çözüm yolları tartışılmıştır.

Açılış konuşmasında Oda çalışma anlayışı, ilkeleri ve bu kongreden beklentilerimizi aktaran Oda Başkanı Emin KORAMAZ konuşmasına şöyle devam etti;

Sevgili katılımcılar;

Küreselleşen dünyada kalite önemli bir rekabet unsurudur. Dış pazarlarda diğer ülke ürünleriyle rekabet koşullarının sağlanması, yerli sanayiinin korunması ve geliştirilmesi, ulusal kaynakların verimli kullanılması, tüketicinin ve çevrenin korunması açısından bir ülkenin izlediği kalite politikaları yaşamsal bir öneme sahiptir.

Dolayısıyla konuyla ilgili olarak ciddi ve yaygın bir uğraş verilmesi zorunludur.

Odamız kurulduğu yıl olan 1954'den beri Kalite ile ilgili çalışmalarını sürdürmektedir. 1960'lı yıllardan başlayarak Odamız İmalat Yeterlik Belgesi ve Kalite Belgesi çalışmaları içerisinde olmuştur. Bu kapsamda 1960 yılından itibaren 864 firmanın 3001 mamulüne kalite belgesi verilmiştir. Bu süreç 1977 yılına kadar devam etmiştir. Ancak bu tarihten sonra Odalara dönük politik tutum nedeniyle o tarihteki ismiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bir tebliğiyle sanayicilerin imalat yeterlilik ve kalite belgelerini TSE'den alacakları belirtilerek Odamızda yürütülen belgelendirme çalışmalarının önü kesilmiştir.

Konuya ilişkin DPT'nin 23 Ocak 1979 sayılı yazısı konuya hiçbir yoruma gerek kalmadan açıklık getirmektedir. Bu yazıda "Kamu ihalelerinde gerekli imalat yeterlik belgesi ve kalite belgesi, şartnamelere uygunluk belgesi TSE tarafından değil de ilgili mühendis Odasınca verilmesi daha uygun mütaala edilmelidir" demektedir. Ancak ne yazık ki DPT'nin değerlendirmesi de dikkate alınmamıştır.

Odamız belgeleme alanındaki çalışmalarımızın baltalanmasına rağmen, kalite konusundaki çalışmalarına devam etmektedir. Merkezde ve tüm şubelerimizde kalite konusunda komisyonlar kurulmaktadır.

Mühendis ve Makina Dergimizin, Endüstri Mühendisliği Dergisinin birçok sayısı kalite konusuna ayrılmaktadır. Dergilerimizde yer alan makalelerin çoğu, konusunda ilk başvuru kaynağıdır.

Ayrıca tüm birimlerimizde kalite konulu seminerler, konferanslar, eğitim çalışmaları sürdürülmektedir. Birçok birimimizde Kalite Danışma Merkezleri oluşturulmuştur.

Ülkemizin Gümrük Birliği Antlaşmasını imzaladığı 1995 yılından beri teknik mevzuat uyumu ve üretimin uluslar arası standartlara uygun sürdürülmesinin en önemli ayağı olan Ölçüm Bilim konusunda Eskişehir'de Ulusal Ölçüm Bilim Kongreleri düzenlenmektedir. Ekim ayında Kongremizin beşincisi yine Eskişehir'de gerçekleştirilecektir.

Bugün üçüncüsünün açılışını yaptığımız Kalite Sempozyumumuzu, 1997 yılından beri düzenliyoruz. Biraz önce saydığımız tüm etkinliklerimizin ve Sanayi Kongremizin de alt başlıklarından birisini mutlaka kalite oluşturuyor.

Sevgili katılımcılar,

Bu etkinliklerimizin tamamında, uluslararası tanınırlığı olan, ulusal bir Akreditasyon Kurumu ve alt kuruluşlarının ivedilikle oluşturulması gerektiğinin altını çizmiştik.

Türk Akreditasyon Kurumu 4 Kasım 1999 tarihinde çıkarılan bir kanunla oluşturuldu. TÜRKAK'ın kurulması sistem, personel ve laboratuvar belgelendiren kurum ve kuruluşların akredite edilmesi için ulusal bir yapı oluşturulmasında atılan önemli bir adımdır. Yine "Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun" Ocak 2002'de yürürlüğe girdi. Bu kanunda ürünlerimizin "AB Teknik Mevzuatına, Uluslararası normlara uygun olarak üretilebilmesi" hedeflenmektedir. Kanunun kapsamında ifade edilen 4 temel yönetmelikte hazırlanarak yürürlüğe sokuldu.

Şu aşamada yapılması gereken AB tarafından tanınırlığı olan yerli test ve belgelendirme kuruluşlarının ivedilikle oluşturulmasıdır. Aksi halde iç piyasaya hizmet veren üreticilerimiz de uygunluk değerlendirme faaliyetlerini çok yüksek bedellerde AB test ve belgelendirme kuruluşlarına yaptırmak zorunda kalacaktır. Bu bir anlamda ülkemizde kalite konusunda hizmet veren mühendislerin de işsiz kalması demektir. Mesleki uygulama alanlarının daralması demektir.

Odamız bu konuda da üzerine düşen görevleri yapmayı amaçlamaktadır. Ülke genelinde CE uygulamaları konusunda üyelerimize ve sanayicimize eğitimler, seminerler verilmektedir. Şubelerimizde CE danışma merkezleri oluşturulmuş konu hakkında Oda teknik görevlilerine yönelik eğitimler düzenlenmiş gerekli alt yapı oluşturulmuştur.

Odamız AB yeni yaklaşım direktifleri kapsamında bulunan ve meslek alanlarımızla ilgili 6 konuda onaylanmış kuruluş olmak için ilgili yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırladığı başvuru dosyalarını Sanayi Bakanlığına iletmiştir.

Yine Odamızda sürdürülen Teknik Hizmetlerin akredite edilmesi için hazırladığımız dosya TÜRKAK'ta incelenmektedir.

Başvuruda bulunduğumuz, asansörler, basit basınçlı kaplar, gaz yakan cihazlar, sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları, basınçlı ekipmanlar ve makina emniyeti direktifleri konusunda Şubelerimiz sekreteryasında çalışma grupları oluşturulmuştur.

Bu çalışma gruplarınca her bir direktif için uygulama rehberleri birer kitapçık olarak hazırlanarak sanayicinin ve üyelerimizin kullanımına sunulacaktır. Bu kitapçıklardan Makina Emniyeti Uygulama Rehberi hazırlanmış olup şu anda baskıdadır.

Sevgili katılımcılar bizler bir meslek Odası olarak tüm mesleki uygulama alanlarında olduğu gibi kalite konusunda da üzerimize düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye çalıştığımızı inanıyoruz.

Ülkemizin içerisinde bulunduğu olumsuz koşulların olumluya çevrilebilmesi, üretimin ve istihdamın artırılması, halkımızın refah düzeyinin artırılması için tüm kurum ve kuruluşların aynı duyarlılıkta çalışması gerektiğine, işbirliğine açık olmaları gerektiğine inanıyoruz.

Özellikle ülkemizi yönetenleri sesimize kulak vermeye çağırıyoruz.

Yıllardır uluslararası para kuruluşlarının güdümünde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla, üretimi yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan uygulamalarla, ülkemiz işsizlik, yoksulluk, yolsuzluk, krizler ülkesi haline gelmiştir. Ülkemizde planlama fikri tamamen unutulmuştur.

Sorunlarımızın çözümü için ülkemiz stratejik ön görüşle tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal politikalarını yapmalıdır. Bilim ve teknolojiye yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli ve bu amaçla ulusal bir strateji belirlemelidir.

Devletin ekonomide yönlendiriciliği artırılmalıdır. IMF, Dünya Bankası, DTÖ gibi finans kuruluşlarının yönlendiriciliği ile art arda çıkarılan yasalarla kamusal varlıklarımızın ormanlarımızın, tarım alanlarımızın, madenlerimizin, kültürel mirasımızın yağmalanmasına son verilmelidir.

Yabancı yatırımlara ulusal kalkınma stratejilerimize uygunluğu, ülke halkının refahının yükseltilmesi, bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, teknolojik gelişimimize katkısı temel alınarak izin verilmelidir.

AR-GE çalışmalarına, eğitime ulusal gelirlerimizden ayırdığımız kaynaklar artırılmalı, gelişmiş ülkeler seviyesine çıkarılmalıdır.

Ülkemizin kalkınma stratejileri ulusal bilim, teknoloji, yenilenme politikaları temellerine oturtulmalıdır. Böylesi bir stratejide yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlarda yapılacak yatırımlar desteklenmelidir.

Kalite kavramına da, böylesine bütünlüklü bir yaklaşımla, eksenine ülkemizin kalkınmasını, ülke insanının gönencinin yükseltilmesini koyan bir anlayışla yaklaşılmalıdır.

Bu düşünceler ışığında sempozyumumuzun gerçekleşmesine katkı veren Bursa Şube Yönetim Kuruluna, örgütümüzün değerli yöneticilerine, yürütme ve danışmanlar kurulu üyelerine, Şube çalışanlarımıza, sempozyumda bildiri sunan ve panelde yer alan konuşmacılara, sempozyuma destek veren kişi, kurum ve kuruluşlara, siz konuklara ve basına teşekkür ediyor.

Sempozyumun başarılı geçmesini diliyorum.

Sempozyumu her oturumda ortalama 80 kişi olmak üzere 160'a yakın kişi tarafından izlenmiştir. Ülkemizin tüm kaynaklarının verimli kullanılması ve geleceğe daha güvenle bakabilecek politikaların belirlenmesi ve tüm yaşamın kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunması ve yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla sunulan bildiriler ve düzenlenen panel sonucu ortaya çıkan görüşler, sonuç bildirgesiyle kamuoyuna ulaştırılmıştır.

Sempozyumun birinci gününde üç oturum, ikinci gününde iki oturum olmak üzere beş oturum gerçekleştirilmiştir. Birinci oturumda AB MEDA Projesi Uzmanlık merkezi proje müdürü Herve VIALLE, Türkiye'de kalite alt yapısı ile ilgili olarak yaptıkları çalışmanın sonucunu dinleyicilere aktarmıştır. TÜRKAK Genel Sekreteri Atakan BAŞTÜRK kurumun yaptığı çalışmaları, akreditasyon sürecinde yaşadıkları sıkıntıları ve bu alanda olası çözüm önerilerini sunarken; TMMOB TÜRKAK delegesi İsmet ÖZTUNALI Türkiye-AB ilişkilerinde sanayi ve kalite politikaları üzerine bir açılım yaptı. ODTÜ Makina Mühendisliği Bölümünden Prof.Dr.Alp ESİN, AB'nin kalite politikasının ışığında kalite hedeflerimizin neler olması konusunda bildirisini sunarken; İkinci oturumda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğünden Yasemin DEMİRCİOĞLU Avrupa Birliğinde malların serbest dolaşımı ve bununla ilgili olarak bakanlığın yaptığı çalışmaları; TÜBİTAK MAM GBTAE'den Aysun ÜNLÜ AB'ye uyum çalışmaları çerçevesinde AR-GE'nin önemi ve yapılması gerekenleri; Viyana Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Prof.Dr. Numan DURAKBAŞA Avrupa ve Dünya ülkelerinde kalite yönetim sistemleri akreditasyon, belgelendirme ve uluslararası standardizasyon başlıklı bildirisini ile Avrupa ölçeğinde yapılan çalışmaları ve Milli Prodüktivite Merkezi'nden Umur DEMİRTAŞ, AB ile bütünleşme sürecinde teknoloji ve teknoloji politikaları ile ilgili olarak yapılması gerekenler üzerine bilgilerini aktardılar. Üçüncü oturumda ise Sanayi süreçleri ve

kalite başlığında uyum yasalarının sanayideki yansımaları tartışıldı. Bosch A.Ş. firmasından Atilla Şahin AKSOY Sanayinin rekabet gücü ve kalite başlıklı bildirisini ile sanayideki uygulamaları; Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesinden Yrd. Doç.Dr. Gülşen Erenler ÇAKAR Mesleki tanınırlık ve yapılan uygulamalar; Viyana Teknik Üniversitesinden Prof. Dr. Numan DURAKBAŞA Avrupa'da çevre yönetim sistemleri ve çevre yönetiminin endüstriyel gelişmelerdeki önemi başlıklı bildirisini sundular.

Sempozyumun ikinci gününde iki oturum ve panel gerçekleştirilirken, İlk oturumda emek süreçleri ve kalite ana başlığında AB'de tüketici ve kalite, piyasa gözetim ve denetim başlıklı bildirisini Avukat Necati YENTÜRK; Tüketici, kalite, verimlilik ve yurttaş mutluluğu başlıklı bildirisini ile Tüketici Hakları Derneği Başkan Yardımcısı Ferda HEKİMCİ; Tüketici Gözünde Kalite başlıklı bildirisini ile endüstri mühendisi Halit AKÇAL özellikle tüketici bilinçlenmesi ve hakları konusunda açılımlar getirdiler. Sanayide eğitim süreci ve kalite başlıklı bildirisini ile Bosch A.Ş. firması insan kaynakları sorumlusu Lami YAĞCILARLIOĞLU çalışanlar boyutu ile sanayide kalite bilincinin sadece kaliteli mal değil çalışanların memnuniyeti ve kalitesinin artırılması çabalarının olması gerekliliği üzerinde durdu. TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şube sekreteri Remzi ERİŞLER ise Makina Mühendisleri Odası'nın 60'lı yıllardan beri yaptığı kalite alanındaki çalışmaları ve bilgi birikimini aktarırken sunduğu örneklerle Odanın bu alanda topluma 1960'lı yıllardan beri önemli katkılar yaptığını ve yapmakta olduğunu belirtti.

Sempozyumun son oturumunda ise Türkiye AB ilişkileri kapsamında KOBİ'ler ve kalite uygulamaları tartışılırken makina mühendisi Serdar ERKAN, makina mühendisi Atila ÇINAR ve Prof.Dr.Alp ESİN, kobilerin yeni uygulamalarla karşılaşacakları sorunlar ve çözüm önerilerinde bulundular. Sempozyumun öğleden sonraki panel bölümünde ise Avrupa Birliği Teknik Mevzuatı Kapsamında KOBİ'lerde CE Uygulamaları, Sorunlar ve Çözümler başlığı altında KOBİ'lerin teknik mevzuatın uygulamaya başlaması ile yaşayacakları sorunlar ve kendilerinin bu sorunlar karşısında neler yapabilecekleri tartışıldı.

Sempozyumun her oturumun sonunda yirmişer dakikalık tartışma bölümlerinde katılımcıların yoğun soruları ile sempozyumun etkinliği daha da zenginleşmiş ve karşılıklı bilgi alışverişi ile konuların açılımı sağlanmıştır.

Sempozyumun sonunda salondaki katılımcıların ortak görüşü ile etkinlik sonuç bildirgesi hazırlanarak okunmuş ve bu bildirgenin tüm kurum ve kuruluşlara iletilerek, konunun etkinliğinin artırılması ortak dileği ile son bulmuştur.

Sempozyuma bildirisini ile destek veren, hazırlık aşamasında katkılarını esirgemeyen düzenleme ve danışma kurulu üyelerine, sempozyumu iki gün boyunca izleyerek değerlendiren tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

III. KALİTE SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ (6-7 Haziran 2003 / Bursa)

Avrupa birliği pazarında malların serbest dolaşımını ilgilendiren temel politikalar Avrupa Kalite Politikası olarak uygulanmaktadır. Bu politika kapsamında iç pazarda da dünya piyasalarıyla rekabet edebilecek güvenilirlikte ve kalitede ürün sağlamak zorunluluğu vardır. Özellikle malların küresel dolaşımı söz konusudur. Ancak bunu AR-GE ve emek için söylemek söz konusu değildir.

Türkiye AB teknik mevzuatına uyum çabalarını sürdürürken çeşitli düzenlemelerin çıkarılması ve uygulanması konusunda istenen performansa henüz ulaşamamıştır. İlgili Teknik Mevzuatın sanayinin bilgisine sunulması, yaygınlaştırılması, tartışılması, uygulamanın kolaylaştırılması ve hızlandırılması aşamalarında sorunlar yaşanmaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Bursa Şube yürütücülüğünde 6-7 Haziran 2003 tarihlerinde Bursa'da üçüncüsünü gerçekleştirdiği Kalite Sempozyumu'nda ana tema "Türkiye AB ilişkileri kapsamında sanayileşme içeriğinde kalite politikaları"dır. Bu etkinlik aynı

zamanda Türkiye'de çok yoğun biçimde sürdürülen kalite konusundaki çalışmaların gerçeği yakalamasına dönük bir yön göstermedir. Türkiye AB teknik mevzuatına dönüşümünü hedeflerken rasyonel olmak zorundadır. Yeni projelerin üretilmesi zorunludur. Avrupa'da kalite konusunda yapılan hatalar Türkiye'de tekrarlanmamalı onların tanımlarıyla zaman tekrar yitirmemelidir. Bu bağlamda meslektaşlarımızın, öğrencilerimiz ve ilgili kurum kuruluşlardan temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilen etkinlik sırasında, 5 oturumda sunulan 20 bildiri ve düzenlenen "Avrupa Birliği Teknik Mevzuatı kapsamında KOBİ'lerde CE Uygulamaları Sorunlar ve Çözümler"konulu paneller sektörün sorunları tartışılmış ve çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

Bu Sempozyumda sunulan bildirimler yapılan tartışmalar ve panel sonucunda kamuoyuna duyurulmak üzere aşağıdaki tespit ve öneriler yapılmıştır.

- Türkiye'de kalite alanında yer alan ve bunlarla ilişkili çeşitli kurum ve kuruluşların tarihsel konularının irdelenerek; geleceğe taşınması, işlevlerinin tartışılması gibi önemli bir süreçteyiz. Bu noktada 1970' lerden bu yana yitirilen 25 yılın dikkate alınmasının önemine işaret ediyoruz. Ayrıca 2000' lerde geleceğe dönük oluşturulan söz konusu stratejilerde bu alandaki tüm kurum ve kuruluşların (TMMOB, TÜBİTAK, TSE, MPM , KOSGEB, TÜRKAK vb.) ve burada sayılmayan kalite , tüketici dernekleri ve benzeri örgütlerin sürece ortak edilmesi ve düzenli işbirliğinin sürdürülmesini vurguluyoruz. Bu bağlamda sorunların aşılmasında kurumsal işbirliği sağlanması önem taşımaktadır, özellikle KOBİ'lerin teknik mevzuata uyumu kapsamında, bütün kurum ve kuruluşlar çalışmalarda yer almalıdırlar.
- TMMOB Makina Mühendisleri Odası bu süreçte üzerine düşeni yapmaya çalışmaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa Şubelerinde; Makinalarda, Basit Basıncılı Kaplarda, Gaz Yakan Cihazlarda, Sıvı ve Gaz Yakıtlı Sıcak Su Kazanlarında, Asansörlerde, Basıncılı Ekipmanlarda CE işaretlemesi uygulama rehberi hazırlıkları sürdürülmektedir. Ayrıca Bakanlığa Onaylanmış Kuruluş başvurumuz yapılmıştır. Oda çalışanlarımız bu kapsamda eğitimden geçirilmektedir.
- Kalite çalışmalarının Türkiye'de laboratuvar, AR-GE, eğitim vb. alanlarında alt yapıyı güçlendirmesi; özellikle eğitim alanında "İnsan yetiştirme düzeni" üzerinde durması; ilköğretimden üniversiteye, hatta üniversite sonrasında eğitimde kaliteyi somut programlarla hedeflemesi gerekmektedir. KOBİ 'lere laboratuvar desteği nasıl sağlanacaktır? İşletme düzeyinde ya da merkezi laboratuvar yapıları nasıl işleyecektir? Mevcut altyapıda sürdürülen uygulamanın kalitesi nedir? Çünkü Kaliteli yaşam düzeyi ölçüm düzeyinin niteliğine bağlıdır.
- Önemli noktalardan bir tanesinin de piyasa gözetimi ve denetimi olduğu vurgulanmış, ülkemizde de birçok alanda yeterli denetimin söz konusu olmadığına dikkate alınarak kamu kurumu niteliği taşıyan bağımsız denetim kurumlarının da yer almasının önemini kavraması gerektiği ifade edilmiştir Kalite konusunda da denetimi ve gözetimi sağlayabilmek için özellikle denetim alanında Türkiye'nin bugünkü sürecinde belgelendirme, laboratuvar, test, danışma, onaylanmış kuruluş, eğitim vb. kapsamda pek çok yabancı ve yerli kuruluşlardan oluşan yapılanmanın da olacağını bilerek; "yeni" ulusal yararı hedefleyen bir model oluşturmasının gerekliliği değerlendirilmiştir.
- TMMOB ve TMMOB Makina Mühendisleri Odasının sürece katılması, bu alanda işlev yüklenmesi doğru bir yaklaşım olacağı değerlendirilerek, 18 Şubesi, 200' ü aşkın çalışanıyla ülke düzeyinde yıllardır sanayiye meslek alanında eğitimler veren, belge veren ölçümler yapan, kamusal niteliği olan MMO'nun bu süreçte yeterince algılanmadığı belirtilmiş ve MMO'nun potansiyelinin dikkate alınmasıyla, ulusal ölçekte önemli derecede yarar sağlanabileceği ifade edilmiştir.
- Yoğun zaman, emek ve para içeren kalite çalışmaları sonucunda pratikte elde ettiğimiz değeri, ölçümlerle vardığımız sonuçları titizlikle irdelenmek zorundayız. Sanayiye dönük gerçekçi politikaları üretip önermek zorundayız. Bu politikalar tasarım, üretim, dağıtım, pazarlama vb. her aşamada kurgulanmalıdır. Ülkemizin buna gereksinimi vardır.

• Ülkemizde tüketicilerin örgütlenmesi, mevcut tüketici örgütlerinin güçlendirilmesi ve etkinleştirilmesi de hedeflenmesi gereken önemli bir projedir. Sonuçta dünya ölçeğindeki üreticiler yani mal dolaşımı tüketicilerden de onay almak zorundadır. O nedenle örgütlü tüketicilere sahip bir ülke kendi çıkarlarını daha rasyonel değerlendirme olanağına sahip olabilir. Bu noktada da meslek odalarına ve benzeri örgütlere yine büyük görevler düşmektedir.

• Ülkemizde çok sözü edilen KOBİ'lere dönük kalite politikaları verimliliğe yeni proje üretimine, yaratıcı insan yetiştirmeye ne derece yöneliktir? Özellikle yoğun kalite faaliyetleri sonucunda mevcut uygulamanın en azından bu aşamada sorgulanması gerekmektedir. Yine KOBİ'lere yönelik teşviklerin ve hedefine ulaşan kaynak aktarımlarının planlanması uygun olacaktır. Halen KOBİ'lere ilişkin sürdürülen politikaların yetersiz olduğu vurgulanarak, kararlı ve günün şartlarını yansıtan yeni politikaların hayata geçirilmesi gerekliliği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Sempozyumda dile getirilen gerçekler ışığında yeni projelerin, yeni yapılanmaların mevcut kurum ve kuruluşların ortak çaba içerisine sokarak; müşteri yararını aşarak 2000'lerden öteye yurttaş yararına genel hedeflere dönüşmesini diliyoruz. İşletmeler bazında elde edilen başarıların ülke düzeyinde başarılarla dönüşmesini hedeflenmesini istiyoruz. Kalitenin şablonları belirlenmiş; durumu şablonlara uyarlama şeklindeki ezberci politikalardan ayrılmasını; üretken, yaratıcı tasarıma ve tüketicilerin yararına; ülkemiz yararına kullanılan değeri yaratmak olarak algılanmasını öneriyoruz. Bu süreçte TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak 1954' ten bu yana kalite çalışmalarını sürdürdüğümüzü, kalite belgesi verdiğimizizi, bugün de bu alanda etkin biçimde yer aldığımızı vurgularken önümüzdeki süreçte de sorumluluğumuzun bilinciyle üzerimize düşeni yapmaya devam edeceğimizi bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

İŞ MAKİNALARI SEMPOZYUMU ve SERGİSİ DÜZENLEME- DANIŞMANLAR KURULU ORTAK TOPLANTISI

Toplantı No : 3
Toplantı Tarihi : 31 Mayıs 2003
Toplantı Yeri : İstanbul Şube

Toplantıya Katılanlar

Ali Ekber ÇAKAR	Merkez
Tahsin AKBABA	Merkez
Mustafa YAZICI	Merkez
Zeki ARSLAN	İstanbul Şube
İlter ÇELİK	İstanbul Şube
Osman SERTER	İstanbul Şube
Metin ŞEN	İstanbul Şube
Behiç AKKAN	Denizli Şube
Ali AKIN	Kocaeli Şube
Eyüp SAYDAM	Antalya Şube
Kerim DEMİR	Konya Şube
Yaşar BAYRAKTAR	Kayseri Şube
O. Gökhan BALI	Trabzon Şube
Cahit KURBANOĞLU	S.Demire Üniv.
Doç. Dr. İsmail YÜKSEK	YTÜ
Y.Doç. Dr. Ertuğrul DURAK	S. Demirel Üniv.
Y.Doç. Dr. Fevzi BEDİR	S. Demirel Üniv.
Y.Doç. Dr.Kamil DELİKANLI	S. Demirel Üniv.
Aykut ERDİNÇLER	DSİ 11. Bölge Müd.
Gürsel ÖZKAN	Karayolları 1.Bl.Müd.

Muzaffer KÖYLÜ
Nazif Asil ÖZDER
Rıza YILDIZ
Timuçin ÖZSÖYLEV
Uğur Güllü

Bayındır İnşaat A.Ş.
Borusan Makine
Behaşe
İstanbul
Borusan Makina

Alınan Kararlar ;

Sempozyum hk.

Sempozyum hakkında Oda Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR tarafından genel bilgilendirme yapıldı.

Sempozyum Yürütme Kurulu üyesi ve Sempozyum çalışmalarının sürdürüldüğü MMO İst. Şb Kartal İlçe Temsilciliği Yürütme Kurulundan Metin ŞEN Sempozyum Düzenleme Kurulunun 1. Toplantısında alınan kararlar doğrultusunda yapılan çalışmaların özet sunumunu yaptı.

Sempozyum Yürütme Kurulunun Yaptığı Çalışmaların Değerlendirilmesi

Karar No 1. Düzenleme Kurulu ve Danışmanlar Kurulu Ortak Toplantısında toplantıya katılanlara tek tek söz verilerek görüş ve önerileri alındı.

Bu doğrultuda, özellikle sektördeki inşaat ve maden firmalarının eksikliği, MSB'da da iş makinalarının büyük bir parka sahip olması sebebiyle, Milli Eğitim Bakanlığı ile eğitim boyutunda temas kurulmasına,

Karar No 2. Ankomak iş makinaları ve inşaat teknolojileri fuarı(4-8 Haziran)dan başlayarak Haziran sonunda sergi, reklam, katkı vb. şekillendirilmesine bunun için sektör firmaları ile birebir görüşmelerin hızlandırılmasına,

Karar No 3. Bölgesel etkinlikleri arttırabilmek için tüm şubelerin iş makinaları komisyonlarına görev verilmesine,

Karar No 4. Konuya destek vermeleri için TMMOB ye bağlı İnşaat, Maden vb. odalarla temasın sıklaştırılmasına,

Karar No 5. Bu toplantıdan sonraki görevlendirmelerin aşağıdaki gibi olmasına,

- 1- İMMB Tüm üyelerine ulaşarak bu sempozyuma katkı ve katılım sağlamaya yönelik çalışmalarına hız vermesine 2 adet daha bildiri sunmasına
- 2- Üniversite: Bulunduğu ildeki özel sektörle temas kurmasına bildirilerin artırılmasına,
- 3- Gerek toplantıya katılan gerekse katılmayan düzenleme kurulunda olan tüm şube temsilcilerinin yörelerindeki üniversite ve sektörlerle birebir görüşme yapmalarına,

Karar No 6. Destekleyen Kuruluşlar, Danışmanlar Kurulu üyeleri listelerinin açık tutulmasına, ilave olduğu taktirde, yapılacak duyurularda ... tarihi itibariyle şeklinde yer verilmesine,

Karar No 7. Gelen bildirilerin belirli doygunluğa ulaştıktan sonra yürütme kurulunca değerlendirilmesine gereğinde sipariş bildiri alınmasına

Karar No 8. Daha önceden alınan kararlarda olduğu gibi iş makinaları eğitimcilerinin bu sempozyuma delege olarak katılmasına ayrıca bildiri delege ve reklam gibi konularda katkı sağlamalarının OYK onayına sunulmasına karar verildi.